

För stationär värmeförläggning

$$\begin{cases} -u'' = f(x) & , \quad 0 < x < 1 \\ u(0) = u(1) = 0 \end{cases} \quad (*)$$

Har vi sett att lösningen kan skrivas som integralen

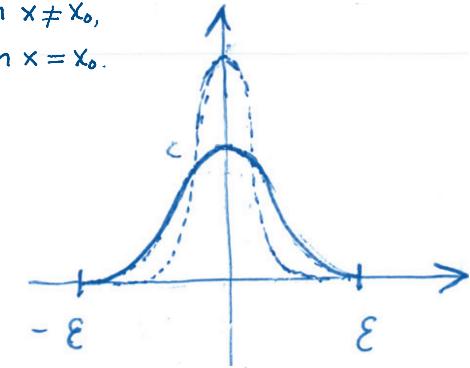
$$u(x) = K f(x) = \int_0^x g(x,y) f(y) dy \quad \text{med Greenfunktionen } g(x,y) = \begin{cases} x(1-y) & \text{om } x < y, \\ y(1-x) & \text{om } x \geq y. \end{cases}$$

$\underset{0 \leq y \leq 1}{\underset{0 \leq x \leq 1}{\text{sim}}} \underset{x \rightarrow y}{\frac{\partial}{\partial x}} g(x,y) = \begin{cases} 1-y & \text{om } x < y \\ -y & \text{om } x \geq y \end{cases}$

för vilken vi har $\frac{\partial}{\partial x} g(x,y) = \begin{cases} 1-y & \text{om } x < y \\ -y & \text{om } x \geq y \end{cases}$ och $\frac{\partial^2}{\partial x^2} g(x,y) = \begin{cases} 0 & \text{om } x \neq y, \\ \text{odefinierad} & \text{om } x = y. \end{cases}$

En idealiserad värmekälla i punkten $x=x_0$ motsvaras av en Diracimpuls $f(x)=\delta(x-x_0)$ och

$$u''(x) = \int_0^x \frac{\partial^2}{\partial x^2} g(x,y) \delta(y-x_0) dy = \frac{\partial^2}{\partial x^2} g(x, x_0) = \begin{cases} 0 & \text{om } x \neq x_0, \\ \text{odefinierad} & \text{om } x = x_0. \end{cases}$$

| (*) förutsatte vi dock att u är två gånger deriverbar

på $[0,1]$ och en verlig värmekälla är inte punktformad.

Båda dessa problemen kommer man runt genom att approximera en punktformad värmekälla med en C_c^∞ -funktion.

S.5.8 |

$$\begin{cases} (k(x)u')' = f(x) & (0 < x < 1) \\ u(0) = u(1) = 0 \end{cases}$$

$k(x)u' = \int_0^x f(y) dy + C \Rightarrow u' = \frac{1}{k(x)} \int_0^x f(y) dy + \frac{C}{k(x)}$

$\int_0^x u'(z) dz = \int_0^x \frac{1}{k(z)} \int_0^z f(y) dy dz + \frac{C}{k(x)} \int_0^x dz$

$u(x) - u(0) = \int_0^x \frac{1}{k(z)} \int_0^z f(y) dy dz + \left(\int_0^x \frac{dz}{k(z)} \right) C$

Sätt $a(x) = \int_0^x \frac{dz}{k(z)} \Rightarrow a'(x) = \frac{1}{k(x)}$

$$u(x) = \int_0^x a'(z) \int_0^z f(y) dy dz + a(x)C$$

$$= \left[a(z) \int_0^z f(y) dy \right]_0^x - \int_{z=0}^x a(z) f(z) dz$$

$$= a(x) \int_0^x f(y) dy - \int_0^x a(y) f(y) dy + a(x)C$$

$$u(1) = 0 \Rightarrow C = \left(\int_0^1 a(y) f(y) dy - a(1) \int_0^1 f(y) dy \right) / a(1)$$

$$u(x) = \int_0^x (a(x) - a(y)) f(y) dy + \frac{a(x)}{a(1)} \int_0^1 (a(y) - a(1)) f(y) dy$$

$$= \int_0^x \left(a(x) - a(y) + a(x) \left(\frac{a(y)}{a(1)} - 1 \right) \right) f(y) dy + \int_x^1 a(x) \left(\frac{a(y)}{a(1)} - 1 \right) f(y) dy$$

$$= \int_0^x a(y) \left(\frac{a(x)}{a(1)} - 1 \right) f(y) dy + \int_x^1 a(x) \left(\frac{a(y)}{a(1)} - 1 \right) f(y) dy$$

Greenfunktionen är alltså

$$g(x,y) = \begin{cases} a(y) \left(\frac{a(x)}{a(1)} - 1 \right) & \text{om } x > y \\ a(x) \left(\frac{a(y)}{a(1)} - 1 \right) & \text{om } x \leq y \end{cases}$$

där $a(x) = \int_0^x \frac{1}{k(z)} dz$.

Lösningen kan uttryckas

$$u(x) = \int_0^x g(x,y) f(y) dy = K f(x)$$

Betrakta randvärdisproblemet

$$\begin{cases} Lu = f & (a < x < b) \\ u(a) = u(b) = 0 \end{cases}$$

(i) Om L är inverkbar så finns det en Greenfunktion s.a.

$$u(x) = L^{-1}f(x) = \int_a^b g(x,y) f(y) dy$$

(ii) Om L har en ON-bas $\{\psi_n\}_{n=1}^{\infty}$ av egenfunktioner

$$\begin{cases} L\psi_n = \lambda_n \psi_n & (n=1,2,\dots) \\ \psi_n(a) = \psi_n(b) = 0 \end{cases}$$

Separabel härla

Integraloperatorn

$$Ku(x) = \int_a^b k(x,y) u(y) dy$$

sägs ha en separabel härla om

$$k(x,y) = \sum_{j=1}^n \alpha_j(x) \beta_j(y)$$

Sats Om integraloperatorn K har separabel härla så är integralekvationen

$$Ku - \lambda u = f$$

ekvivalent med det linjära svr. systemet $(i=1, \dots, n)$

$$(*) Ac - \lambda c = g \Leftrightarrow \sum_{j=1}^n a_{ij} c_j - \lambda c_i = g_i \quad (i=1, \dots, n)$$

där $a_{ij} = (\alpha_j, \beta_i)$, $c_i = (u, \beta_i)$, $g_i = (f, \beta_i)$

skalärprodukt i $L^2(a, b)$

$$(f, \psi_n) = (Lu, \psi_n) = (L \sum_{k=1}^{\infty} c_k \psi_k, \psi_n) = \sum_{k=1}^{\infty} c_k (L \psi_k, \psi_n) = \sum_{k=1}^{\infty} c_k \lambda_k (\psi_k, \psi_n) = \delta_{kn}$$

så kan u uttryckas

$$u(x) = \sum_{n=1}^{\infty} c_n \psi_n(x), \text{ där } c_n = \frac{(f, \psi_n)}{\lambda_n} \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} u(x) &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\lambda_n} \int_a^b f(y) \psi_n(y) dy \psi_n(x) \\ &= \int_a^b \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\psi_n(x) \psi_n(y)}{\lambda_n} \right) f(y) dy \end{aligned}$$

Av detta drar vi slutsatsen att Greenfunktionen kan uttryckas som

$$g(x,y) = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\psi_n(x) \psi_n(y)}{\lambda_n} \quad (\text{biträjder expansion})$$

$$\text{Betr. } Ku - \lambda u = f \Rightarrow$$

$$\int_a^b \sum_{j=1}^n \alpha_j(x) \beta_j(y) u(y) dy - \lambda u(x) = f(x) \Rightarrow$$

$$\sum_{j=1}^n \alpha_j(x) \int_a^b \beta_j(y) u(y) dy - \lambda u(x) = f(x)$$

$$\int_a^b \beta_i(x) \left(\sum_{j=1}^n \alpha_j(x) c_j - \lambda u(x) \right) dx = \int_a^b \beta_i(x) f(x) dx$$

$$\sum_{j=1}^n \underbrace{\left(\int_a^b \beta_i(x) \alpha_j(x) dx \right)}_{c_i} c_j - \lambda \int_a^b \beta_i(x) u(x) dx = \int_a^b \beta_i(x) f(x) dx$$

$$\sum_{j=1}^n (\beta_i, \alpha_j) c_j - \lambda c_i = (\beta_i, f) \Leftrightarrow$$

$$\boxed{Ac - \lambda c = g} \quad \text{V.s.v.}$$